

BETEGOKTATÁS
szakirányú továbbképzési szak

Képzési- és kimeneti követelmények

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:

Betegoktatás szakirányú továbbképzési szak
Patient education postgraduate specialisation programme

2. A szakirányú továbbképzésben szerorzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

magyarul: betegoktató
angolul: patient educator

3. A szakirányú továbbképzési besorolása:

3.1. Képzési terület szerinti besorolás: egészségügyi képzési terület

3.2. A végzettségi szint besorolása:

3.2.1. ISCED 1997 szerint: 723-331

3.2.2. ISCED 2013 szerint: 0910. -3.31, EKKR és MKKR szerint: 7

3.2.3. az európai és a magyar keretrendszer szerint: alapképzési szint esetén 6, mesterképzési szint esetén 7

3.3. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

3.3.1. ISCED 1997 szerint: 72

4. A felvétel feltétele:

Orvos- és egészségtudomány képzési területen legalább alapképzésben szerzett oklevél.

5. A képzési idő félévekben meghatározva:

3 oktatási félév (a szakdolgozat elkészítésére és a záróvizsga letételére az utolsó képzési félévben kerül sor)

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

A szakirányú továbbképzésben megszerzendő kreditek száma: (3x30) 90 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja:

A betegoktató, egészségnevelő, oktató tevékenységet végez, egészségügyi szakterületen, kórházi osztályon, szakrendelőben, háziiorvosi szolgálatnál. Egyénre szabottan oktatja a betegeket, hozzátartozóikat, a didaktika alapelvei alapján a betegségükkel kapcsolatos ismeretekre és az önmenedzseléshez szükséges speciális eszközök alkalmazására. Tájékoztatja a beteget a betegségével kapcsolatos ismeretekről, szövődményekről, megelőzési lehetőségeiről, az adott kezelési módszer hatásairól. A betegoktató segítséget nyújt a páci-

ensnek és hozzátartozóinak abban, hogy megértsék a számukra nyújtott egészségügyi ellátás folyamatát, lényegét. Részt vesznek a betegellátáshoz kapcsolódó oktatási programok kidolgozásában. Az oktatók együttműködnek a beteggel, orvosokkal, az egészségügyi team egyéb tagjaival, annak érdekében, hogy hatékony kezelési stratégiát hozzanak létre. Figyelemmel kísérik a beteg állapotát és szükség szerint ajánlásokat fogalmaznak meg.

7.2. A betegoktató szakmai kompetenciái:

7.2.1. Tudása:

- ismeri az egészség, betegség, kiemelten a krónikus betegség fogalmát és kritériumait, valamint az ember szomatikus, pszichés és szociális állapotának sajátosságait, az oktatás életkori specialitásait, a tanulási motiváció jellemzőit, a tanulás körülményeit, külső és belső feltételeit,
- ismeri az egyén, a család, a közösség és a társadalom egészségvédelmének és az egészség helyreállításának tudományos alapjait; az életmódmóddal összefüggő krónikus betegségeket, az életmód orvoslás legújabb tudományos eredményeit;
- ismeri az egészségügyi és szociális ellátás szervezeti felépítését, informatikai alapjait, finanszírozási rendszerét, közép és hosszú távú célkitűzéseit;
- ismeri a betegoktatás fogalmát, célját, típusait, hatását, hazai és nemzetközi helyzetét;
- ismeri a betegoktatás során alkalmazható módszereket, a betegoktatás és az ápolási folyamat összefüggéseit, kapcsolódási pontjait, dokumentációs követelményeit, a beteg együttműködés sajátosságait; az egészségügy minden területének edukációs feladatait,
- ismeri a beteg ember személyiségének jellemzőit, a betegséghez való viszonyának sajátosságait; a holisztikus szemlélet jelentőségét, a pszichoedukáció fogalmát, hatásait;
- ismeri a stressz élettanát, elméleti alapjait, stresszkezelési technikákat;
- ismeri a kommunikáció módszereit és annak alkalmazását, a speciális kommunikációt igénylő egyén oktatásának módszereit; az infokommunikációs eszközök alkalmazási lehetőségeit, módszertanát
- ismeri az alapvető jogi, betegjogi fogalmakat, az egészségügyet meghatározó jogszabályokat, etikus és jogkövető magatartás szabályait;
- ismeri a vállalkozás alapításához szükséges alapfogalmakat.

7.2.2. Képességei:

A képzés során megszerzett ismeretek, kompetenciák birtokában a szakirányon végző képes lesz:

- az egyén, a család, a közösségek egészségének fejlesztésére;
- a krónikus megbetegedések és az életmód összefüggéseinek feltárására, a szükséges szűrés, tanácsadás, életmódváltás klinikai alkalmazására; a beteg- együttműködésének javítására; a krónikus betegség személyiségre gyakorolt hatásának megértésére;
- korszerű pedagógiai ismeretek, módszerek alkalmazására a betegedukáció során a különböző életkori specialitásoknak megfelelő kivitelezésére; a pszichoedukáció alkalmazására; a hatékony infokommunikációs eszközök alkalmazása;
- a betegoktatás folyamatának megtervezésére, kivitelezésére, az eredmények értékelésére, dokumentálására; hazai és nemzetközi helyzetének összehasonlítására, a fejlesztendő területek beazonosítására, stratégiai terv kidolgozásra; a különböző megbetegedések ellátásához kapcsolódó speciális oktatási feladatok ellátására;
- a holisztikus szemlélet megvalósítására;
- fokozott stresszhatás, krízishelyzet felismerésére, stresszkezelési technikák oktatására, a beteg és hozzátartozói számára nyújtott mentálhigiénés támogatásra;

- alapvető jogi, betegjogi ismereteinek birtokában segítséget nyújtani a kliens jogainak érdekérvényesítésében; team tagjaként együttműködésre, etikai normák betartására;
- vállalkozás indítására.

7.2.3. Attitűdje:

A szakirányon végző:

- nyitott a folyamatos szakmai továbbképzésre;
- elkötelezett az igényes és minőségi munka iránt;
- reálisan ítéli meg hivatásában betöltött szerepét

7.2.4. Autonómiája és felelőssége:

- tudatosan törekszik az önfejlesztésre; a szakmáját, hivatását, megfelelő tudományterületeket megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja
- a munkáját az egészségügyi team tagjaival együttműködve végzi;
- képes szakmájával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására;
- felelősséget vállal a köz érdekében végzett munkáért;

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A betegoktató, egészségnevelő, oktató tevékenységet végez, egészségügyi szakterületen, kórházi osztályon, szakrendelőben, háziiorvosi szolgálatnál az egészségügyi team tagjaként valamint vállalkozóként, a beteggel és hozzátartozójával közvetlen kapcsolatban és online térben egyaránt.

8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

A képzés a következő ismeretköröket/ismereteket öleli fel:

8.1. Alapozó ismeretek: 20 kredit

Pedagógiai alapismeretek, Didaktika, Pszichológiai alapismeretek, Mentálhigiéné, Egészségfejlesztés, Kommunikáció

8.2. Szakmai ismeretek: 40 kredit

Speciális kommunikáció, a betegoktatás elmélete és gyakorlata, Betegoktatás belgyógyászati megbetegedések esetén I.-II., Betegoktatás krónikus mozgásszervi betegségek esetén, betegoktatás sebészeti és traumatológiai betegségek esetén, Betegoktatás neurológiai és pszichiátriai betegségek esetén, Betegoktatás gyermekgyógyászati betegségek esetén, betegoktatás szülészeti- és nőgyógyászati megbetegedések esetén, Betegoktatás kisklinikumi területeket érintő elváltozásokkal kapcsolatban

8.3. Differenciált szakmai ismeretek: 20 kredit

Életmód orvoslás, Vállalkozásmenedzsment, Betegjogi ismeretek, Pszichoedukáció, Pozitív megküzdési stratégiák, Stresszkezelés, Drámapedagógia

8.4. Szakdolgozat: 10 kredit

AZ OKTATÁSI HIVATAL NYILVÁNTARTÁSÁBAN SZEREPLŐ ADATOK

A képzés megnevezése: betegoktatás szakirányú továbbképzési szak

A képzés kódja: TTOVBTT

- a) A képzés helye: Miskolc
- b) A képzés nyelve: magyar
- c) A képzés munkarendje: levelező
- d) Szakirány(ok): -
- e) Specializáció(k): -
- f) Műveltségterület(ek): -
- g) A nyilvántartásba vétel ideje: FNYF/486-3/2021. számú határozat szerint
- h) A meghirdetés kezdő tanéve: 2021/2021. tanév I. félév
- i) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- j) Képzési együttműködések: -
- k) A képzés folytatásához szükséges határozat(ok) adatai:
  - ME 173/2020. számú szenátusi határozat (2020. július 30.)